

Sygn. akt I C 309 / 12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchala**

po rozpoznaniu w dniu 23.01.2015 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. L.**

przeciwko **(...) Bankowi (...) SA w W.**

o zapłatę 350 000 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanego **3 617 zł** kosztów procesu;

III. obciąża Skarb Państwa niepokrytymi kosztami sądowymi.

UZASADNIENIE

Powódka E. L. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Banku (...) SA 350 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (tj. 02.03.2012 r.) do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Powódka podała, że w dniu 20.11.1992 r. pozwany bank udzielił kredytu w kwocie 1 200 000 000 zł na nazwisko E. D. rzekomo prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą PPHU (...) w L.. Na dokumencie poręczenia kredytu podpis złożyła m.in. powódka. Następnie bank wszczął egzekucję przeciwko powódce – ani bowiem R. C. (1) i E. D. nie dokonali spłaty zaciągniętego zobowiązania.

Wyrokiem z dnia 19.04.2011 r., II Ca 1505/10, Sąd Okręgowy we Wrocławiu ustalił, że udzielone poręczenia są nieskuteczne (nieważne), bowiem w sposób nieprawidłowy określony był podmiot otrzymujący środki pieniężne z tytułu kredytu. Wyrok ten zapadł wprawdzie w stosunku do innego poręczyciela, jednak z uwagi na motywację wywiera także skutek dla powódki. Wyrok ten przesądził, iż pozwany bezzasadnie prowadził wobec powódki postępowanie egzekucyjne. Sąd Okręgowy ustalił, że postępowanie pozwanego było bezprawne (pozbawione podstawy prawnej) oraz zawinione. Zwrócił uwagę na fakt, iż bank to podmiot profesjonalny, od którego należy wymagać szczególnej, podwyższonej staranności w działaniu. Bank takiej staranności nie dochował w sprawie dotyczącej powódki.

W wyniku prowadzonej egzekucji przeciwko powódce doszło do naruszenia jej dóbr osobistych, tj. prawa do spokoju zakłóconego wskutek bezprawnej egzekucji oraz prawa do swobodnego dysponowania wynagrodzeniem. Egzekucja prowadzona z wniosku banku bez podstawy faktycznej i prawnej doprowadziła do dramatycznego pogorszenia

sytuacji powódki: finansowej oraz psychicznej. Niewielkie dochody powódki zostały drastycznie pomniejszone przez pobieranie ich znacznej części przez bank. Kwota, która pozostawała powódce, nie pozwalała na zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych: powódka nie miała odpowiednich środków na zwykłe artykuły żywnościowe, na pokrycie kosztów eksploatacji mieszkania, na leczenie. Powódka zmuszona była korzystać z pomocy rodziny, koleżanek, inaczej nie potrafiłaby zaspokoić swoich podstawowych potrzeb.

Sytuacja ta była dla powódki nie do zniesienia. Czuła się bowiem zupełnie zagrożona w podstawach swojego bytu, niepewna co do losów swoich i swojej rodziny. Sytuacja powódki była tym cięższa, że na utrzymaniu miała dwóch synów. Powódka wskutek bezprawnych działań banku stała się nagle egzekwowanym dłużnikiem z zobowiązaniem przewyższającym kilkukrotnie jej miesięczne zarobki, wobec którego prowadzona była egzekucja od 1993 r. do 2010 r. Stan ten fatalnie odbijał się również na samopoczuciu psychicznym powódki i całej jej rodziny. Pożycie powódki z mężem w zasadzie całkowicie się rozpadło, rodzina bowiem nie mogła unieść tak poważnego problemu. Do momentu wszczęcia przeciwko powódce postępowania egzekucyjnego była ona zupełnie inną osobą – spokojną i aktywną. Stała się drażliwa, nerwowa, ogromnie spięta, Wszystko w sposób istotny odbijało się na zdrowiu powódki. Był to bardzo trudny okres dla powódki, który trwał aż do chwili wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w dniu 19.04.2011 r.

Powódka powołała jako podstawę roszczenia art. 448 kc. Wskazała, że wysokość dochodzonej kwoty uzasadnia rozmiar cierpień, długość ich trwania, niemożność zaspokojenia przez nią podstawowych potrzeb, w tym żywieniowych. Sytuacja obydwu stron nie jest równomierna – pozwany ma znaczną przewagę majątkową nad powódką. Nieprawidłowe działania pozwanego zasługują zatem na szczególną dezaprobatę i powinny mieć wymierny wyraz w kwocie zadośćuczynienia. Suma zadośćuczynienia powinna dać powódce realną „nagrodę”, satysfakcję i wynagrodzenie za bezprawne działania banku i doznane cierpienia, zaś dla banku powinna być to kwota w dostatecznym stopniu odczuwalna.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank (...) SA wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował roszczenie powódki zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

Podniósł, że prawomocnym wyrokiem z dnia 19.10.2010 r., VIII C 528/10, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia oddalił powództwo E. L. o ustalenie nieważności umowy poręczenia.

Pozwany podniósł, że roszczenie powódki jako wynikające z art. 415 kc jest wygórowane i nie znajduje uzasadnienia ani w stanie faktycznym ani w stanie prawnym.

Zgodnie z zasadą prejudycjalności wskazaną w art. 365 § 1 kpc przesądzenie prawomocnym wyrokiem kwestii o charakterze prejudycjalnym dla później toczącej się sprawy oznacza, że w tym drugim postępowaniu kwestia ta nie może być już badana. Ze związania tego wynika konieczność uwzględnienia faktu istnienia konkretnego orzeczenia regulującego konkretną sprawą. Związanie dotyczy sądu, który wydał to orzeczenie, jak i innych sądów. Skoro zatem powódka nie zdołała podważyć wskazanego wyroku, nie może być mowy o nieważności umowy poręczenia udzielonej przez powódkę. Bez znaczenia są zatem zawarte w pozwie rozważania powódki dotyczące orzeczenia Sądu Okręgowego z dnia 19.04.2011 r., II Ca 1505/10, dotyczącego podobnej sprawy, jednak innej strony. Sąd nie może ustalić, że umowa poręczenia była nieważna, skoro przedmiotem orzekania przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia było właśnie ustalenie braku podstaw do oceny umowy kredytu i umowy poręczenia przez powódkę jako nieważnych. Sąd Rejonowy odniósł się także bezpośrednio do określenia kredytobiorcy jako (...) -H-U (...), nie zaś jako E. D., nie kwestionując w tym zakresie bytu prawnego umowy poręczenia pod kątem nieważności.

Powódka była dobrze zorientowana w zakresie składanego oświadczenia woli. Dokonała poręczenia kredytu udzielonego E. D. wraz z czterema innymi osobami, działając w pełni świadomie i z rozeznaniem w zakresie warunków udzielonego kredytu, jak i jego wysokości, a także osoby, której kredytu udzielono. Powódka знаła krąg osób, którym udzielono kredytu, jak i pozostałym poręczycieli. Już w październiku 1993 r. powódka wraz z R. C. (2), B. D., J. Ł. wystąpiła do pozwanego z propozycją przejęcia prowadzonej przez E. D. działalności gospodarczej oraz przejęcia

udzielonego jej kredytu z propozycją spłaty. Treść pisma stawia w wątpliwość jej zeznania składane w sprawie VIII C 528/10. Stanowi ponadto uznanie roszczenia pozwanego w zakresie dokonanego poręczenia.

Na skutek wskazanego wystąpienia doszło do spotkania stron w dniu 02.12.1993 r., na który strony, w tym powódka, dokonały ustaleń mających na celu zawarcie ugody z pozwanym, której przedmiotem była dalsza spłata zadłużenia E. D..

Powódka podjęła rzeczywiste działania w celu przejęcia prowadzonej przez E. D. działalności gospodarczej i rozpoczęła działalność w formie spółki cywilnej pod nazwą(...)H-U (...) s.c.w Z.jako jeden ze współników (obok E. D.). Jako współwłaściciel tej firmy powódka wystąpiła do banku z pismem z dnia 10.03.1994 r., w którym zwróciła się o udostępnienie maszyn i urządzeń zajętych przez bank na okoliczność prowadzonej egzekucji wobec (...) -H-U (...)w L.z tytułu należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 20.11.1992 r. Powyższe działania powódki świadczą o dużym zaangażowaniu i determinacji w dążeniu do utrzymania i kontynuowania pierwotnej działalności, którą wspierała w charakterze poręczyciela cywilnego. Działania te powódka podjęła już po wypowiedzeniu umowy kredytu w toku prowadzonej wobec niej – jako poręczyciela cywilnego – egzekucji w trybie administracyjnym. Powódka pomimo powoływania się na utratę zaufania wobec E. D.i R. C. (2)postanowiła prowadzić z nimi wspólnie działalność gospodarczą w postaci spółki cywilnej (...) -U (...) s.c.

Nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki.

Powódka nie stała się dłużnikiem banku wbrew swojej woli i wiedzy. Złożyła podpis pod treścią oświadczenia świadomie i dobrowolnie zaciągnęła to zobowiązanie. Powódka miała świadomość wysokości zobowiązania, za które poręcza, posiadała wiedzę co do wysokości swojego wynagrodzenia i swoich możliwości majątkowych. Nie obawiała się negatywnych skutków finansowych, które mogły być związane z udzieleniem poręczenia cywilnego i koniecznością ponoszenia odpowiedzialności z tego tytułu.

Pozwany podniósł, że uwzględnienie roszczeń z art. 448 kc ma charakter fakultatywny. Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie tego przepisu w każdym przypadku naruszenia dóbr osobistych.

Pozwany zarzucił, że powódka nie wskazała żadnych dowodów przedstawiających jej stan psychiczny i nie wykazała związku pomiędzy pogorszeniem jej stanu psychicznego a potrącaniem wynagrodzenia.

Każdy, kto podejmuje decyzję o zaciągnięciu zobowiązanie kredytowego, wekslowego czy poręczenia cywilnego winien rozważyć, czy nie obawia się następstw tego działania w postaci „drastycznego pomniejszenia” swojego wynagrodzenia czy niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w sytuacji realizacji swoich praw przez wierzyciela. Udzielenie poręczenia cywilnego przez powódkę – jako zabezpieczenie spłaty kredytu w znacznej wysokości – winno zostać poprzedzone rozważeniem tych aspektów, swoich możliwości finansowych. Nie sposób nie zauważyć, iż przytoczone przez powódkę okoliczności związane z utratą komfortu życiowego charakterystyczne są dla wszystkich przypadków kredytobiorców lub poręczycieli, których dotyczą skutki opóźnienia lub braku spłaty kredytu. Dochodzenie przez bank swoich należności w drodze egzekucji nie może być poczytywane za naruszanie dóbr osobistych dłużników.

Pozwany podniósł, iż informował powódkę wielokrotnie o możliwości zawarcia ugody w przedmiocie spłaty należności, w tym możliwości redukcji całości odsetek. Jednakże powódka z propozycji nie skorzystała.

Żądana przez powódkę wysokość zadośćuczynienia jest rażąco zawyżona i nie znajduje żadnego uzasadnienia w świetle braku naruszenia jej dóbr osobistych. Za oddaleniem żądania powódki przemawia jej zachowanie, w szczególności sprzeczność pomiędzy stanem opisywanym przez nią na pożytek postępowania cywilnego i karnego a oświadczeniami składanymi wobec banku.

W piśmie z dnia 29.05.2012 r. powódka podtrzymała żądanie pozwu.

Podniosła, że jej powództwo w sprawie VIII C 528/10 zostało oddalone, ale apelacja nie została merytorycznie rozpatrzona z uwagi na brak uzupełnienia braków formalnych apelacji.

Natomiast sprawa z powództwa J. S. została rozstrzygnięta na niekorzyść pozwanego. Argumenty wskazane przez Sąd Okręgowy w sprawie J. S. mają zastosowanie także do powódki. Powodem uznania umowy kredytowej za nieważną było bowiem stwierdzenie, że podmiot, którego wskazano jako kredytobiorcę nie istniał, to jest nie było takiego podmiotu.

Wyrok wydany w sprawie VIII C 528/10 nie ma charakteru wiążącego, gdyż został wydany

w sprawie dotyczącej innego żądania, tj. w sprawie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia.

Powódka podtrzymała wszystkie swoje twierdzenia dotyczące dramatycznej sytuacji, w jakiej znajdowała się na skutek działań banku, co stanowiło naruszenie jej dóbr osobistych, w tym prawa do swobodnego dysponowania wynagrodzeniem, prawa do spokoju psychicznego, swobody osobistej, prawa do podjęcia leczenia.

Podniosła, że:

- istotne jest, że Sąd Okręgowy w sprawie II Ca 1505/10 uznał umowę kredytową i poręczenie za nieważne, co oznacza, że wszystkie działania banku podejmowane w celu odzyskania rzekomego długu od powódki były bezprawne,

- bank był zobowiązany do dochowania podwyższonej, wyjątkowej staranności, zatem nie tłumaczy faktu, że pomimo braku podstawy prawnej bank wszczął egzekucję wobec powódki, a dodatkowo poza postępowaniem egzekucyjnym nękał powódkę wezwaniami do zapłaty,

- egzekucja wobec powódki trwała kilkanaście lat, kolejne 10 lat bank nękał powódkę wezwaniami do zapłaty, łącznie ponad 20 lat powódka pozostawała w stałym poczuciu zagrożenia, ogromnego stresu i presji ze strony banku,

- działania banku prowadziły do bardzo znacznego naruszenia dóbr osobistych powódki, co obrazuje choćby sytuacja, w jakiej się ona znalazła po otrzymaniu wezwania do zapłaty z dnia 29.10.2008 r. na kwotę ponad 700 000 zł – powódka zdawała sobie sprawę, że nie ma żadnych możliwości spłaty takiej kwoty, że obciążać to będzie nie tylko ją, ale także jej następców prawnych, że jej sytuacja materialna jest niepewna, zagrożona i jest całkowicie uzależniona od działań banku; otrzymanie takiego wezwania do zapłaty stanowiłoby ogromny stres dla każdego; jakiegokolwiek propozycje ugodowe pozwanego co do spłaty tak ogromnego zadłużenia w żaden sposób nie poprawiły sytuacji powódki – zadłużenie to było tak ogromne, że powódka nie miała jakiegokolwiek realnej możliwości jego spłaty,

- bardzo trudna sytuacja majątkowa powódki była związana z zajęciami jej wynagrodzenia za pracę dokonanymi przez bank, spowodowała, że powódka zmuszona była zaciągnąć pożyczki na pokrycie podstawowych potrzeb, posiłkować się zapomogami – na spłatę tego zadłużenia powódka musiała zaciągać kolejne nowe zobowiązania, co powodowało spiralę długów, które powódka spłaca do dziś,

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Dnia 20.11.1992 r. (...) Bank (...) Oddział w Z. zawarł z E. D. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) w L. umowę o kredyt na zakup maszyn, urządzeń i materiałów na kwotę 1 200 000 000 starych zł, która miała zostać spłacona w 11 ratach w okresie od lutego 1993 r. do grudnia

1993 r.

Zabezpieczeniem spłaty kredytu były m.in. poręczenia udzielone przez E. L. i J. S..

/ dowód: umowy kredytu i poręczenia – k. 45-47, k. 51 akt sprawy VIII C 528/10 /

Powódka poręczyła ten kredyt, gdyż E. D. dysponowała poważnym zabezpieczeniem rzeczowym w postaci sprzętu, maszyn, itp.

/ dowód: zeznania powódki E. L. – e-protokół z dnia 22.11.2012 r. 00.01.02-

00.11.15 /

Wobec braku spłaty kredytu Bank wystawił w dniu 24.06.1993 r. bankowy tytuł wykonawczy nr (...) przeciwko powódce na kwotę 1 555 051 900 starych złotych.

Na podstawie tego tytułu Bank w latach 1993-2009 prowadził przeciwko E. L. postępowanie egzekucyjne, w wyniku którego uzyskał zaspokojenie w wysokości 52 677 zł, z w tym 43 850 zł na poczet kapitału, 2 800 zł na poczet odsetek i 6 027 zł na poczet kosztów.

Egzekucja była prowadzona z wynagrodzenia powódki za pracę.

/ dowód: pismo z dnia 07.03.2008 r. – k. 10; tytuł wykonawczy nr (...) – k. 69 akt sprawy VIII

C 528/10; zestawienie – k. 62-63 akt sprawy VIII C 528/10 /

Powódka dowiedziała się od przełożonych o zajęciu wynagrodzenia. Informacja była dla niej wstrząsem. Będąc w pracy powódka płakała, źle wyglądała.

Po zajęciu wynagrodzenia wypłata powódki w kwocie 600-700 zł nie wystarczała na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Wychowywała dwóch synów, z których młodszy był wówczas w szkole. Musiała korzystać z pomocy znajomych, finansowej i rzeczowej. Nie mogła uzyskać kredytu na zakup opału. Chodziła źle ubrana.

Mąż powódki nie mógł jej darować, że poręczyła tak wysokie zobowiązanie, stwierdził, że powódka nie osiąga dochodów i ją opuścił. Powódka nie dochodziła od niego alimentów.

Powódka nie miała środków na zakup leków, na opłacenie leczenia zębów.

Korzystała przez cały czas z pożyczek z kasy zapomogowo-pożyczkowej w miejscu pracy – UP nr 1 w L., także pożyczła pieniądze od znajomych.

/ dowód: zeznania świadków: M. H. – k. 195, K. S. – k. 196, K.

L. – k. 197-198; zeznania powódki E. L. /

Pismem z dnia 25.10.1993 r., doręczonym dnia 29.10.1993 r., R. C. (2), B. D., E. L., J. S. i J. Ł. poinformowali Dyrektora Oddziału (...) w J., iż złożyli zawiadomienie o przestępstwie doprowadzenia do upadku firmy PPUH (...) w Z. przez E. D. oraz osoby towarzyszące. Zwrócili się o pomoc w rozwiązaniu sprawy zadłużenia wobec (...) w Z. i ewentualne wyznaczenie terminu spotkania. Wskazali, że są zainteresowani reaktywowaniem firmy PPUH (...) bez udziału dotychczasowej właścicielki E. D., przejmując na siebie zadłużenia firmy wobec Banku (...). Zaproponowali rozmowy dotyczące aktualizacji umowy kredytowej.

/ dowód: pismo – k. 40-42; zeznania powódki E. L. /

W dniu 02.12.1993 r. w siedzibie Oddziału (...) w J. odbyło się spotkanie pomiędzy przedstawicielami Banku oraz E. D., E. L., J. S., R. C. (2), J. Ł. w celu omówienia propozycji przedstawionych przez poręczycieli firmy PPUH (...) zgłoszonych w piśmie z dnia 25.10.1993 r.

Na spotkaniu podjęto następujące ustalenia:

- bank wyraził gotowość zawarcia ugody pod warunkiem, że właścicielka firmy i poręczyciele:
- przedstawią zobowiązania firmy i sposób ich pokrycia,
- wyjaśnią bądź uregulują zobowiązania wobec (...), K., S.,
- przedstawią biznesplan przedsięwzięcia,
- bank zawiesi na ten okres lisytację zajętych przez komornika krokociarek i paczkarek,
- przychody ze sprzedaży chłodni będą przeznaczone na spłatę istniejącego zadłużenia,
- bank rozważy możliwość odstąpienia od liczenia odsetek karnych od zadłużenia firmy,
- nie zostaje wstrzymane postępowanie sądowe o wyjawienie majątku.

/ dowód: protokół – k. 43-44 /

Pismem z dnia 10.03.1994 r. E. L. i R. C. (2) – wspólnicy PPHU (...) s.c. w Z. zwrócili się do Dyrektora Oddziału (...) w Z. o zezwolenie na uruchomienie produkcji na bazie maszyn i urządzeń znajdujących się w stołowce Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa w Z.. Wskazali, że zarejestrowali formalnie firmę (...) s.c., przeprowadzili rozmowę negocjacyjną odnośnie spłaty zadłużenia wobec dawnego (...), zgromadzili środki w kwocie 300 mln zł niezbędne do rozpoczęcia produkcji, przeprowadzili rozmowy z byłymi pracownikami firmy (...) wyrażającymi gotowość podjęcia pracy w nowej firmie (...).

/ dowód: pismo – k. 46-47; zeznania powódki E. L. /

Wyrokiem z dnia 23.03.1995 r., III K 33/94, Sąd Okręgowy w Legnicy:

- uznał R. C. (2) za winnego tego, że w dniu 20.11.1992 r. w Z. zagarnął mienie społeczne znacznej wartości z (...) Banku (...) w Z. poprzez wyłudzenie kredytu w kwocie 1 200 000 000 zł w ten sposób, że uczynił przedmiotem zastawu tego kredytu maszyny do krokień szt. 3 oraz komorę zamrażalniczą, oświadczając, że przedmioty te stanowią wyłącznie jego własność i nie są obciążone prawami osób trzecich, gdy w rzeczywistości jako zrefundowane przez Urząd Wojewódzki Wojewódzkie Biuro Pracy w L. nie mogły stanowić stawu ww kredytu, tj. przestępstwa z art. 201 dkk, za co wymierzył karę dwóch lat pozbawienia wolności i 1 500 zł grzywny,

- uznał R. C. (2) za winnego tego, że w okresie od 29.09.1992 r. do maja 1993 r. będąc właścicielem Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego (...) w L. zataił prowadzenie działalności na własny rachunek posługując się nazwiskiem E. D., tj. przestępstwa z art. 93 § 1 ustawy karnej skarbowej z dnia 26.10.1971 r., za co wymierzył karę 200 zł grzywny,

- uznał E. D. za winną tego, że w okresie od 29.09.1992 r. do maja 1993 r. w L. dopuściła do posługiwania się jej nazwiskiem przez R. C. (2) przy rejestracji działalności gospodarczej Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego (...) w L. oraz w trakcie działalności tej firmy, wiedząc, że R. C. (2) zataił prowadzenia na własny rachunek działalności podlegającej opodatkowaniu, tj. przestępstwa z art. 93 § 2 ustawy karnej skarbowej z dnia 26.10.1971 r., za co wymierzył karę 600 zł grzywny.

Wyrokiem z dnia 14.09.1995 r., II AKr 268/95, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że uniewinnił R. C. (2) od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 201 dkk, uchylił orzeczenie o karze łącznej i orzekł nową karę łączną, oraz utrzymał zaskarżony wyrok w mocy w pozostałym zakresie.

E. D. nie zaskarżyła wyroku skazującego.

/ dowód: odpis wyroku SA – k. 11; odpis wyroku SO – k. 12-13 /

Pismem z dnia 16.02.1998 r. pozwany zwrócił się do E. D., J. S., J. Ł., E. L. z propozycją zawarcia umowy o kredyt z dnia 20.11.1992 r., nr 100/92.

/ dowód: pismo – k. 45 /

Pismem z dnia 29.10.2008 r. pozwany skierował do E. D. wezwanie do zapłaty 767 025, 27 zł należności z tytułu umowy kredytu z dnia 20.11.1992 r.

Pismo zostało wysłane do wiadomości poręczycieli J. Ł., J. S., E. L..

/ dowód: pismo – k. 14; zeznania powódki E. L. /

W 2010 r. bank poinformował powódkę o wstrzymaniu egzekucji.

/ dowód: zeznania powódki E. L. /

Powódka czuje się pokrzywdzona działaniem banku.

/ dowód: zeznania świadka K. L.; zeznania powódki E.

L. /

E. L. była leczona z powodu zaburzeń depresyjnych i lękowych nawracających w latach 1996 – 1998 oraz od 02.03.2009 r.

/ dowód: zaświadczenie – k. 15; zaświadczenie – k. 233; historia choroby – k. 234-239 /

U powódki występują przewlekłe zaburzenia depresyjno-lękowe z somatyzacją o przebiegu nawracającym.

Silnie stresująca sytuacja, która powstała w związku z koniecznością spłacania kredytu oraz działaniami banku doprowadziła do długotrwałych i przewlekłych zaburzeń w sferze emocjonalnej i psychicznej powódki. Powódka utraciła tzw. punkt oparcia w świecie i poczucie bezpieczeństwa. Poczuli się zagubiona, zagrożona, zawieszona „w próżni”. W jej psychice stale funkcjonują uczucia: bezsilności, gniewu, rozpacz, utraty kontroli nad sytuacją. Powódka jest narażona na przewlekły stres od wielu lat. Występuje u niej znaczący globalny spadek funkcjonowania – ograniczenie działania do wykonywania podstawowych czynności zawodowych i życiowych z pominięciem przyjemności, kontaktów z ludźmi. Największą część energii psychicznej powódka zużywa na mobilizację do codziennej zwykłej aktywności, po czym następuje wyczerpanie i wycofanie. Skutkiem tego jest życie na tzw. „deficycie energetycznym”, który uniemożliwia regenerację psychiczną, a zatem nasila skutki przewlekłego stresu. Powódka ma poczucie krzywdy i niesprawiedliwości, reaguje nadmiarem emocji, które trudno jej wyciszyć. Korzystny byłby pobyt w psychiatrycznym oddziale dziennym. Powódka nadal wymaga farmakoterapii lekami przeciwdepresyjnymi i przeciwłękowymi.

U powódki występowały (niezależnie od przebiegu leczenia psychiatrycznego) okresowe względne poprawy, które wynikały z uruchomionych przez osobowość mechanizmów obronnych, którymi są tłumienie, somatyzacja, wycofanie, racjonalizowanie i asymilacja. Mechanizmy te przez jakiś czas ułatwiają codzienne funkcjonowanie, jednakże i tak wystąpił efekt kumulacyjny przewlekłego stresu, gdyż duże znaczenie ma długotrwałość wpływu czynników stresogennych oraz fakt naturalnego wyczerpywania się mechanizmów obronnych osobowości.

W związku z postępowaniem egzekucyjnym powódka E. L. doznała

uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 % - pkt 10a tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia (...) z dnia 18.12.2002 r.

Rokowanie długoterminowe jest niepewne ze względu na przewlekłość sprawy i jej skutków w postaci wielostronnych zaburzeń funkcjonowania (w płaszczyźnie społecznej, rodzinnej, osobistej i zawodowej) oraz przeżywania negatywnych stanów emocjonalnych. Poziom ogólnego cierpienia psychicznego, które przewlekłe wrosło w życie powódki należy ocenić jako umiarkowany.

Długotrwałość sytuacji i brak nadziei na pozytywne rozwiązanie pogarsza stan psychiczny.

Częste są sytuacje występowania problemów ze zdrowiem psychicznym w związku z długami i kłopotami finansowymi. Wówczas funkcjonowanie nie jest normalne, różny może być stopień nasilenia dolegliwości. Przewlekły stres powoduje zmiany w mózgu i skutki w psychice.

Wiedza o prawidłowości, słuszności działań banku nie miałyby wpływu na stan zdrowia powódki zważywszy na liczne napięcia, które już się utrwały.

/ dowód: opinia biegłego z zakresu psychiatrii K. J. – k. 225-232, k. 335 /

Wyrokiem z dnia 09.09.2010 r., VIII C 527/10, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia oddalił powództwo J. S. przeciwko (...) Bankowi (...) SA o zapłatę 50 000 zł tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, tj. kwoty wyegzekwowanej od powódki na podstawie nieważnej umowy kredytowej i nieważnego poręczenia, umorzył postępowanie w zakresie żądania ponad 9 917, 27 zł i odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu.

Wyrokiem z dnia 19.04.2011 r., II Ca 1506/10, Sąd Okręgowy we Wrocławiu zmienił wyrok SR w ten sposób, że zasądził od pozwanego Banku na rzecz powódki J. S. 9 917, 27 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14.04.2010 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki 1 217 zł kosztów procesu, nakazał pozwanemu uiścić 992 zł brakujących kosztów sądowych i zasądził od pozwanego na rzecz powódki 600 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy uznał, że poręczenie udzielone przez J. S. było nieważne, gdyż nie określało osoby dłużnika i jako takie nie wywołało żadnych skutków prawnych, wobec czego wyegzekwowana od pozwanego na rzecz powódki kwota 9 917, 27 zł stanowiła nienależne świadczenie.

/ dowód: akta sprawy VIII C 527/10 /

Wyrokiem z dnia 19.10.2010 r., VIII C 528/10, Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia oddalił powództwo E. L. przeciwko (...) Bankowi (...) Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W. o zapłatę 50 000 zł tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, tj. kwoty wyegzekwowanej od powódki na podstawie nieważnej umowy kredytowej i nieważnego poręczenia.

Sąd Rejonowy uznał, iż brak jest podstaw do kwestionowania ważności poręczenia udzielonego przez E. L., za niezasadny uznał zarzut, iż powódka nie miała wiedzy co do osoby, która skorzystała z kredytu.

Postanowieniem z dnia 12.05.2011 r., II Ca 44/11, Sąd Okręgowy we Wrocławiu odrzucił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego wobec nieusunięcia w terminie jej braków

formalnych.

/ dowód: odpis wyroku z uzasadnieniem – k. 50-57 /

Wyrokiem z dnia 27.11.2012 r., I C 247/12, Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od pozwanego (...) Banku (...) SA w W. na rzecz powódki J. S. 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą w związku z naruszeniem przez Bank dóbr osobistych powódki – prawa do spokoju i swobodnego korzystania z wynagrodzenia za pracę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20.02.2012 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części, nie obciążył powódki kosztami procesu za I instancję i nakazał pozwanemu uiścić 2 500 zł części opłaty od pozwu, od której powódka była zwolniona.

Wyrokiem z dnia 02.07.2013 r., I ACa 586/13, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił zaskarżony przez pozwanego wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27.11.2012 r., I C 247/12, w ten sposób, że oddalił powództwo, uchylił jego pkt IV i zasądził od powódki na rzecz pozwanego 4 300 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny uznał za usprawiedliwiony zarzut przedawnienia roszczenia powódki. Wskazał, iż sytuacja materialna J. S. była wynikiem także utraty zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia niezależny od postępowania egzekucyjnego. Zwrócił też uwagę, że powódka nie kwestionowała wcześniej udzielenia poręczenia i oznaczenia osoby, za którą poręczyła, zaś Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo na podstawach niewskazywanych przez powódkę. Powódka miała świadomość wysokości tego zobowiązania i posiadała wiedzę co do wysokości swojego wynagrodzenia, a zatem swoich możliwości płatniczych. Udzielając poręczenia za zobowiązania wielokrotnie przekraczające wysokość jej wynagrodzenia zachowała się w sposób co najmniej lekkomyślny. Takie zachowanie nie może być źródłem roszczeń. Uwzględnienie roszczenia stanowiłoby dla powódki niczym nieuzasadnioną gratyfikację za podpisanie zobowiązania bez rozważenia wiążącego się z nim ryzyka, które między innymi obejmowało konieczność znoszenia uciążliwości postępowania egzekucyjnego.

/ dowód: akta sprawy I C 247/12 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powódka E. L. domagała się od pozwanego Banku zapłaty zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek prowadzenia przeciwko niej postępowania egzekucyjnego. Podniosła, że pozwany w sposób bezprawny prowadził przeciwko niej postępowanie egzekucyjne i naruszył jej dobra osobiste, co uzasadnia zgłoszenie żądania zadośćuczynienia.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka, w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Na środki ochrony dóbr osobistych wskazuje w pierwszej kolejności art. 24 § 1 kc zgodnie z którym informacje o

orzeczenia sądów

orzeczenia administracji

tezy z piśmiennictwa

pisma urzędowe

komentarze

monografie

wzory i zestawienia

en, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne, a w razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Zgodnie z art. 448 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Katalog dóbr osobistych wymieniony w art. 23 kc nie ma charakteru zamkniętego, jest to jedynie przykładowe wyliczenie.

Powódka podniosła, że naruszone zostały jej prawo do spokoju zakłóconego wskutek bezprawnej egzekucji oraz prawo do swobodnego dysponowania wynagrodzeniem. Egzekucja prowadzona z wniosku pozwanego Banku bez podstawy faktycznej i prawnej doprowadziła do dramatycznego pogorszenia sytuacji powódki finansowej i psychicznej. Niewielkie dochody powódki zostały drastycznie pomniejszone, kwota, która pozostała powódce, nie pozwalała na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Sytuacja ta była dla powódki nie do zniesienia. Rozpadło się małżeństwo powódki. Stała się drażliwa, nerwowa, ogromnie spięta.

Art. 23 kc wyraźnie wymienia zdrowie jako dobro osobiste i nie ulega wątpliwości, że dotyczy to zarówno zdrowia fizycznego, integralności cielesnej, jak i sfery psychicznej, intelektualnej, emocjonalnej, itp. W tym zakresie prawo do zachowania zdrowia będzie wiązać się również z prawem do prywatności, prawem do zachowania więzi rodzinnych, co ma istotne znaczenie dla stabilności życiowej człowieka. Zatem przywoływane przez powódkę prawo do spokoju należy rozumieć jako właśnie możliwość stabilnego, niezakłóconego przez osoby trzecie funkcjonowania osoby fizycznej w określonych realiach życia rodzinnego, emocjonalnego, także społecznego wśród osób najbliższych, powiązanych więzami krwi czy więzami uczuciowymi oraz w społeczności lokalnej (np. wśród mieszkańców tego samego budynku) czy zawodowej (wśród pracowników tego samego zakładu pracy). Przysługiwanie osobie fizycznej takich dóbr osobistych nie może budzić wątpliwości i dobra te winny podlegać stosownej ochronie przewidzianej przepisami prawa.

Natomiast za dobro osobiste nie można uznać prawa do wynagrodzenia za pracę, jest to bowiem prawo wyraźnie majątkowe, które związane jest z funkcjonowaniem w sferze aktywności zawodowej i zapewnianiem w ten sposób zaspokajania potrzeb życiowych. Konsekwencją uzyskania wynagrodzenia za pracę jest oczywiście możliwość swobodnego dysponowania środkami na własne potrzeby, zgodnie z własnymi decyzjami, a wynagrodzenie podlega ochronie prawnej, najpierw jako wierzytelność, potem jako składnik majątku pracownika. Nie oznacza to jednak istnienia dobra osobistego.

Powódka wywiodła roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia z faktu prowadzenia przeciwko niej postępowania egzekucyjnego na wniosek pozwanego Banku. Zarzuciła bezprawność działania pozwanego. To stanowisko powódki nie mogło zostać uznane za usprawiedliwione.

W celu uzyskania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc powódka powinna była wykazać bezprawność działania banku stanowiącego naruszenie jej dóbr osobistych, wystąpienie krzywdy oraz związek przyczynowy między działaniami przypisywanymi bankowi jako naruszcycielowi dóbr osobistych a doznaną krzywdą.

Brak jest podstaw do przyjęcia zasadniczego elementu konstrukcji roszczenia zgłoszonego przez powódkę, a mianowicie bezprawnego działania pozwanego Banku.

Podstawą egzekucji prowadzonej przeciwko powódce w latach 1993-2009 był bankowy tytuł wykonawczy nr (...) z dnia 24.06.1993 r.

Jak stanowił art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 31.01.1989 r. – Prawo bankowe obowiązującej do dnia 31.12.1997 r., wyciągi z ksiąg banków, oraz inne dokumenty związane z dokonywaniem czynności bankowych, stwierdzające zobowiązania na rzecz tych banków i zaopatrzone w oświadczenie, że oparte na nich roszczenia są wymagalne, miały moc tytułów wykonawczych, bez potrzeby uzyskiwania dla nich sądowych klauzul wykonalności; egzekucja należności

stwierdzonych tymi dokumentami odbywała się według wyboru banku, w trybie określonym w Kodeksie postępowania cywilnego bądź w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Powódka podniosła, że działania pozwanego Banku były bezprawne. Jednakże ta zasadnicza okoliczność nie została przez powódkę udowodniona.

Bezprawne wystawienie bankowego tytułu wykonawczego miałoby miejsce, gdyby bank skorzystał z tego uprawnienia przeciwko osobie, która nie była jego dłużnikiem, tzn. nie była z bankiem związana określonym stosunkiem prawnym, nie istniałoby zatem zobowiązanie dłużnika wskazanego w tytule wobec banku będącego wystawcą tego dokumentu.

Tak sytuacja w przypadku powódki nie zachodzi.

Powódka związana była z (...) Bankiem (...) SA (poprzednio (...) Bankiem (...)) umową poręczenia kredytu zawartą w 1993 r. Zgodnie z art. 876 § 1 kc przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Pozwany Bank przystąpił do egzekucji wobec powódki zobowiązania powstałego w wyniku udzielenia E. D. prowadzącej PPHU (...) w L. kredytu inwestycyjnego. Powódka poręczyła tenże kredyt i była zobowiązana wobec banku jak współdłużnik solidarny – art. 881 kc. Zgodnie zaś z art. 366 § 1 kc w przypadku zobowiązań solidarnych wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych.

Powódka występowała wcześniej przeciwko Bankowi z powództwem o zwrot świadczenia spełnionego nienależnie, podnosząc jako uzasadnienie takiego roszczenia nieważność udzielonego poręczenia. Powództwo zostało jednakże oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia z dnia 19.10.2010 r., VIII C 528/10. W obszernym uzasadnieniu przywołanego wyroku Sąd Rejonowy przekonująco uzasadnił, z jakich przyczyn zgłoszone przez powódkę żądanie uznał za pozbawione usprawiedliwionych podstaw. W szczególności Sąd Rejonowy odniósł się do kwestii podnoszonej przez powódkę nieważności poręczenia i za niezasadny uznał zarzut, iż powódka nie miała wiedzy co do osoby, która skorzystała z kredytu.

Zgodnie z art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej.

Skoro przed Sądem Rejonowym zapadł prawomocny wyrok oddalający powództwo o zwrot świadczenia, które według powódki miało zostać bezpodstawnie wyegzekwowane, to kwestia nieważności udzielonego przez powódkę poręczenia została prawomocnie rozstrzygnięta. Nie ma znaczenia podnoszona przez powódkę kwestia formalnego zakończenia postępowania przed sądem drugiej instancji. Istotnie, apelacja powódki została przez Sąd Okręgowy odrzucona, czyli faktycznie orzeczenie kończące ostatecznie postępowanie w sprawie miało charakter formalny, ale jego wydanie było konsekwencją zaniechania pełnomocnika powódki w zakresie usunięcia braków formalnych apelacji, czyli okolicznością leżącą po stronie powódki. Niezależnie jednak od formy zakończenia postępowania odwoławczego wyrok Sądu Rejonowego uzyskał walor prawomocności i jako taki wywołuje skutki przewidziane w art. 365 § 1 kpc oraz w art. 366 kpc, zgodnie z którym wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej pomiędzy tymi samymi stronami co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia. W tym przypadku podstawą sporu była kwestia istnienia podstawy prawnej do dochodzenia przez pozwanego Banku od powódki zobowiązania wynikającego z udzielonego przez powódkę poręczenia. Skoro Sąd Rejonowy prawomocnie przesądził, że poręczenie to było ważne, to powódka spełniła świadczenie, które było Bankowi należne. Wobec tego wystąpienia przez pozwanego na drogę postępowania egzekucyjnego nie można oceniać w kategoriach bezprawności działania.

Nietrafne było odwoływanie się powódki do wyniku równoległego postępowania przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia w sprawie VIII C 527/10 i zmiany wyroku tego sądu przez Sąd Okręgowy polegającej na zasądzeniu od pozwanego Banku na rzecz drugiej poręczycielki J. S. częściowego zwrotu świadczenia, jakie zostało

uznane przez sąd odwoławczy za nienależne. Fakt określonego rozstrzygnięcia tej sprawy nie oznacza jeszcze, że w sprawie powódki w drugiej instancji również doszłoby do zmiany wyroku Sądu Rejonowego.

Ponieważ powódka powołała jako podstawę roszczenia przepis art. 448 kc, czyli normę mieszczącą się w reżimie odpowiedzialności deliktowej, na niej spoczywał ciężar wykazania bezprawności działania pozwanego. Nawet jednak przyjmując ogólną regułę rozkładu ciężaru dowodu w sprawie o ochronę dóbr osobistych, w której rzeczą powoda jest wykazanie, jakie dobra i w jaki sposób zostały naruszone, zaś rzeczą pozwanego wykazanie, iż naruszenie nie było bezprawne, pozwany odwołując się do rozstrzygnięcia wcześniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy skutecznie zaprzeczył bezprawności działania po swojej stronie.

Ponadto trzeba zwrócić uwagę, że powódka i pozwany związani byli umową poręczenia. Jeżeli strona umownego stosunku zobowiązaniowego, którego źródłem jest ważna czynność prawna, dochodzi od drugiej strony świadczenia będącego przedmiotem tego stosunku prawnego, to nie może być mowy o bezprawności działania i nie może być mowy o odpowiedzialności deliktowej. Realizacja prawa podmiotowego zgodnie z treścią i przedmiotem zobowiązania nie może zostać uznana za działanie bezprawne i rodzące odpowiedzialność odszkodowawczą.

W wyroku z dnia 25.04.1997 r., I CKN 60/97, OSNC 1997/11/173, Sąd Najwyższy stwierdził, iż szkoda w majątku osoby dotkniętej egzekucją wdrożoną na podstawie wystawionego bezprawnie bankowego tytułu wykonawczego pozostaje w normalnym, adekwatnym związku przyczynowym z wystawieniem tego tytułu (art. 361 § 1 kc). Regułę tę można odnieść także do krzywdy (szkody niemajątkowej) doznanej przez dłużnika banku w związku z prowadzeniem egzekucji na podstawie wystawionego bezprawnie bankowego tytułu wykonawczego.

W przypadku powódki nie zachodziła jednakże bezprawność wystawienia tytułu bankowego. Skoro powódka była zobowiązana wobec Banku na podstawie ważnej umowy poręczenia kredytu zaciągniętego przez E. D., skorzystanie przez Bank z uprawnienia do wystawienia tytułu i prowadzenia na jego podstawie egzekucji, w szczególności egzekucji z wynagrodzenia za pracę, nie było działaniem bezprawnym.

Powódka wykazała, na czym miałyby polegać jej krzywdy. Z materiału dowodowego obejmującego zeznania przesłuchanych świadków, zeznania samej powódki, dokumentację medyczną oraz opinię biegłej z zakresu psychiatrii K. J. wynika, że powódka na przestrzeni okresu prowadzenia przeciwko niej postępowania egzekucyjnego doznała poważnych dolegliwości w sferze zdrowia psychicznego w postaci długotrwałych, przewlekłych, nawracających zaburzeń depresyjno-lękowych. Powódka utraciła poczucie stabilności życiowej, odczuwa lęki, rozpacz, utratę kontroli nad swoimi sprawami. Od lat funkcjonuje w głębokim stresie i funkcjonowanie jej zostało głęboko zaburzone.

Można też uznać, że istnieje związek pomiędzy stanem zdrowia psychicznego powódki oraz prowadzeniem przeciwko niej postępowania egzekucyjnego. Dolegliwości powódki pojawiły się w okresie prowadzenia egzekucji i zostały spowodowane niekorzystnymi dla powódki okolicznościami i zmianami w jej życiu.

Jednakże, mając na uwadze treść opinii biegłej K. J., trzeba zwrócić

uwagę, że pogorszenie stanu zdrowia psychicznego powódki było spowodowane samym prowadzeniem egzekucji dotyczącej zobowiązania w znacznej kwocie, którego przymusowa realizacja była dla powódki dolegliwa z uwagi na jej sytuację materialną. Biegła wskazała, że sytuacja poważnego zadłużenia, kłopotów finansowych, braku perspektyw, ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu wynikających z braku odpowiednich zasobów, bardzo często stanowi źródło zaburzeń stanu psychicznego, jednakże stan taki może być konsekwencją istnienia zadłużenia w znacznym rozmiarze i samego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, nie zaś faktu, iż egzekucja miałaby się opierać na braku należytej podstawy prawnej. Powódka została dotknięta samym prowadzeniem egzekucji. Do chwili wystąpienia w 2010 r. z powództwem o zwrot świadczenia nienależnego nie zgłaszała żadnych roszczeń związanych z zarzucaną pozwanego bezprawnością egzekucji. Stąd też za usprawiedliwiony można uznać wniosek, iż dolegliwości powódki zaistniały nie dlatego, że egzekucja była bezprawna, ale że w ogóle była prowadzona w tak poważnym przecież rozmiarze.

Postępowanie dowodowe nie dostarczyło podstaw do ustalenia, iż po stronie pozwanego Banku zachodziły okoliczności świadczące o bezprawnym naruszeniu dóbr osobistych powódki w związku z prowadzoną przeciwko niej egzekucją zobowiązania zaciągniętego przez powódkę w ramach stosunku prawnego poręczenia kredytu z 1993 r. To zaś prowadzi do wniosku o braku zasadności zgłoszonego żądania zapłaty zadośćuczynienia.

Można dodać, iż w równoległe toczącej się sprawie J. S. – w stosunku do której zapadł wyrok zasądający zwrot wyegzekwowanego świadczenia jako nienależnego wobec uznania poręczenia za nieważne – wyrok Sądu Okręgowego z dnia 27.11.2012 r., I C 247/12, został zmieniony wyrokiem z dnia 02.07.2013 r., I ACa 586/13, którym Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił powództwo J. S. o zadośćuczynienie. Niezależnie bowiem od uznania przez Sąd Apelacyjny trafności zarzutu przedawnienia oraz wskazania, iż sytuacja materialna J. S. była wynikiem także utraty zatrudnienia z uwagi na stan zdrowia niezależny od postępowania egzekucyjnego Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że J. S. nie kwestionowała wcześniej udzielenia poręczenia, miała świadomość wysokości tego zobowiązania i posiadała wiedzę co do wysokości swojego wynagrodzenia, a zatem swoich możliwości płatniczych, zaś udzielając poręczenia za zobowiązania wielokrotnie przekraczające wysokość jej wynagrodzenia zachowała się w sposób co najmniej lekkomyślny. Sąd Apelacyjny wskazał, że takie zachowanie nie może być źródłem roszczeń, których uwzględnienie stanowiłoby niczym nieuzasadnioną gratyfikację za podpisanie zobowiązania bez rozważenia wiążącego się z nim ryzyka, które między innymi obejmowało konieczność znoszenia uciążliwości postępowania egzekucyjnego.

Wskazane rozważania Sądu Apelacyjnego odnoszą się w całej rozciągłości do sytuacji powódki E. L.. Powódka również powinna była wnikliwie rozważyć udzielenie poręczenia za zobowiązanie kredytowe o znacznej wysokości i zestawić je z własną sytuacją materialną. Powódka zeznała, że zaciągnięciu zobowiązania kredytowego przez E. D. towarzyszyło tak znaczne zabezpieczenie rzeczowe, iż uznała, że nie zachodzi zagrożenie dla przedsięwzięcia finansowanego z kredytu. Prowadzenie działalności gospodarczej zawsze wiąże się z ryzykiem, które wzrasta w miarę wzrostu obciążeń finansowych, w tym zobowiązań z kredytu. Być może powódka mogła i powinna była rozważyć udzielenie poręczenia w mniejszym zakresie, nie za całość zobowiązania kredytowego.

Powódka mogła też wystąpić przeciwko osobie zobowiązanej do spłaty kredytu, za którą spłaciła zobowiązanie, czyli z roszczeniem regresowym, do którego była uprawniona zgodnie z art. 518 § 1 pkt 1 kc, i w ten sposób uzyskać choćby częściowe pokrycie wyłożonych środków.

Reasumując Sąd nie znalazł podstaw do uznania roszczenia powódki o zadośćuczynienie za należycie usprawiedliwione, wobec czego oddalił powództwo w całości.

Pozwanemu jako wygrywającemu sprawę przysługuje zgodnie z art. 98 kpc zwrot kosztów procesu. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego. Zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych przy wartości przedmiotu sporu powyżej 200 000 zł stawka minimalna wynagrodzenia radcy prawnego wynosi 7 200 zł.

Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego 3 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika i 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze niewątpliwie trudną sytuację osobistą, zdrowotną i materialną powódki sąd uznał, iż zastosowanie w sprawie może znaleźć art. 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W przypadku powódki nie było jednak możliwe odstąpienia od obciążenia kosztami albowiem – niezależnie od braku podstaw do żądania zadośćuczynienia – wysokość żądanego świadczenia była zdecydowanie zawyżona. Nawet biorąc pod uwagę rozmiar, długotrwałość dolegliwości powódki, ich nasilenie, brak pozytywnego rokowania na przyszłość sąd nie uwzględniłby żądania pozwu w wymiarze 350 000 zł, co najwyżej powódka mogłaby liczyć na świadczenie na poziomie 50 000 zł. Wobec zgłoszenia rażąco zawyżonego roszczenia nie jest możliwe całkowite uwolnienie powódki od obowiązku zwrotu kosztów procesu na rzecz przeciwnika.

Wobec zwolnienia powódki od kosztów sądowych ponosi je ostatecznie Skarb Państwa.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.